

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY**

z dnia 27 sierpnia 2024 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kulin”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688, 1890 i 2024 r. poz. 1089) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Kulin” zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie wielogatunkowych drzewostanów o cechach zbliżonych do naturalnych.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Włocławek;
- 2) położenie rezerwatu na zboczu doliny rzeki Wisły w obrębie miasta Włocławek;
- 3) położenie rezerwatu na terenie obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Ochronie czynnej podlega obszar, który stanowią oddziały: 48a, 48f, 49k, 49l, 49o, Leśnictwa Szpetal, Nadleśnictwa Włocławek, a pozostały obszar rezerwatu podlega ochronie ścisłej.

§ 5. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Regionalny Konserwator
Przyrody w Bydgoszczy

Załącznik Nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 27 sierpnia 2024 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp	Identyfikacja zagrożeń istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Sukcesja naturalna, zarastanie stanowisk cennych gatunków roślin, charakterystycznych dla zarośli, muraw i świetlistych dąbrów (zagrożenie istniejące, wewnętrzne).	Odsłanianie stanowisk cennych gatunków roślin, charakterystycznych dla zarośli, muraw i świetlistych dąbrów. Ekstensywne koszenie lub wypas owiec i kóz. Wycinanie krzewów.
2.	W drzewostanach nasiennych występowanie drzew wadliwych oraz gatunków przeszkadzających w kwitnieniu i owocowaniu (zagrożenie istniejące, wewnętrzne).	Utrzymanie drzewostanów nasiennych. W drzewostanach nasiennych usunięcie gatunków przeszkadzających w kwitnieniu i owocowaniu drzew nasiennych, usunięcie drzew wadliwych i uregulowanie zwarcia drzewostanu.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Regionalny Konserwator
Przyrody w Bydgoszczy

Załącznik Nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
z dnia 27 sierpnia 2024 r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ¹⁾
1.	Ekstensywne koszenie lub wypas owiec i kóz. Wycinanie krzewów.	Odkrzaczanie powierzchni, odsłanianie stanowisk cennych gatunków roślin, charakterystycznych dla zarośli, muraw i świetlistych dąbrów, według potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na 10 lat. Alternatywnie działanie możliwe do realizacji także poprzez wypas owiec, kóz. Usuwanie biomasy. Gromadzenie pozyskanego materiału dopuszcza się u podnóża rezerwatu w oddziałach 48b, 48i, Leśnictwa Szpetal, Nadleśnictwa Włocławek. Zarządca terenu, Nadleśnictwo Włocławek, podczas corocznego przeglądu rezerwatu określi potrzebę zaplanowania powyższych działań, a ich wykonanie oraz zakres będzie podlegać zatwierdzeniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.	oddziały 48a, 48f, Leśnictwa Szpetal, Nadleśnictwa Włocławek
2.	Utrzymanie drzewostanów nasiennych.	W drzewostanach nasiennych usunięcie gatunków przeszkadzających w kwitnieniu i owocowaniu drzew nasiennych, usunięcie drzew wadliwych i uregulowanie zwarcia drzewostanu według potrzeb. Wykonanie prac oraz ich zakres będzie podlegać zatwierdzeniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.	oddziały 49k, 49l, 49o, Leśnictwa Szpetal, Nadleśnictwa Włocławek

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Regionalny Konserwator
Przyrody w Bydgoszczy

¹⁾ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Włocławek na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 r.

UZASADNIENIE

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Kulin” jest dokumentem określającym sposób ochrony wielogatunkowych drzewostanów o cechach zbliżonych do naturalnych, stanowiących przedmiot ochrony w rezerwacie. Rezerwat przyrody został ustanowiony rozporządzeniem Nr 277/01 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 października 2001 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. nr 80, poz. 1575, z późn. zm.). Aktualnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kulin”. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 5372).

Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu i jego ochrony plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie w art. 20 ww. ustawy.

Obwieszczeniem z dnia 1 marca 2023 r., znak WOP.6202.5.2023.KLD, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kulin”.

Obwieszczeniem z dnia 4 kwietnia 2024 r., znak WOP.6202.1.2024.KLD.5, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i o możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.), art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572). Projekt zarządzenia był podany do publicznej wiadomości również poprzez ogłoszenie w prasie „Gazecie Pomorskiej” o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Projekt planu ochrony zamieszczono również w publicznie dostępnym wykazie danych na Ekoportalu (nr karty 196/2024).

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych nie wpłynęły do tut. Urzędu uwagi do przedmiotowego projektu planu ochrony.

Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kulin” został zaopiniowany pozytywnie przez zarządcę terenu rezerwatu Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Włocławek pismem z dnia 19 marca 2024 r., znak ZG.7212.1.3.2024.

W rezerwacie przyrody „Kulin” wyznaczono obszary ochrony ścisłej i czynnej. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej zaplanowane zostały w celu eliminacji zagrożenia istniejącego wewnątrz, jakim jest sukcesja naturalna, zarastanie stanowisk cennych gatunków roślin, charakterystycznych dla zarośli, muraw i świetlistych dąbrów. W celu eliminacji tego zagrożenia zaplanowano odsłanianie stanowisk cennych gatunków roślin, głównie dyptamu jesionolistnego *Dictamnus albus* charakterystycznych dla zarośli, muraw i świetlistych dąbrów, które może być realizowane poprzez usuwanie krzewów, ekstensywne koszenie lub wypas owiec i kóz. Kształtowanie właściwych warunków siedliskowych dla cennych gatunków roślin charakterystycznych dla zarośli, muraw i świetlistych dąbrów, głównie dyptamu jesionolistnego, będzie wykonywane według potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na 10 lat. Biomasa pozyskana podczas realizacji działań ochronnych powinna być usuwana poza obszar rezerwatu, ewentualne

gromadzenie pozyskanego materiału dopuszcza się u podnóża rezerwatu w oddziałach 48b, 48i., Leśnictwa Szpetal, Nadleśnictwa Włocławek. W celu określenia potrzeby realizacji ww. działań, zarządca terenu, Nadleśnictwo Włocławek, co roku, podczas przeglądu rezerwatu dokona oceny stanu siedliska oraz populacji, m.in. dyptamu jesionolistnego. Ostateczny zakres oraz wykonanie działań ochronnych będzie podlegać zatwierdzeniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Kolejnym zagrożeniem istniejącym, wewnętrznym jest w drzewostanach nasiennych występowanie drzew wadliwych oraz gatunków przeszkadzających w kwitnieniu i owocowaniu. W celu eliminacji tego zagrożenia zaplanowano w drzewostanach nasiennych usunięcie gatunków przeszkadzających w kwitnieniu i owocowaniu drzew nasiennych, usunięcie drzew wadliwych i uregulowanie zwarcia drzewostanu według potrzeb. Wykonanie prac oraz ich zakres będzie podlegać zatwierdzeniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

W załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia „Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków” wskazano zagrożenia „istniejące, wewnętrzne”, ponieważ w trakcie badań terenowych na potrzeby utworzenia planu ochrony dla tego rezerwatu nie zostały zidentyfikowane pozostałe rodzaje zagrożeń. Ochronę ścisłą zaplanowano tam gdzie nie przewiduje się potrzeby działań ochronnych z zakresu ochrony czynnej i umożliwia się zachodzenie naturalnych procesów w siedliskach przyrodniczych rezerwatu.

Ze względu na uwarunkowanie przyrodnicze rezerwatu nie wskazano miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza, jak również nie wskazano obszarów udostępnianych do celów naukowych, edukacyjnych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa. Udostępnianie rezerwatu w celu badań naukowych należy rozpatrywać na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie. Udostępnienie rezerwatu przyrody dla celów edukacyjnych i turystycznych może nastąpić w formie odrębnego zarządzenia na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także na podstawie art. 15 ust. 5 ww. ustawy w drodze indywidualnego zezwolenia na odstępstwo od zakazów z ust. 1 dla celów związanych wykonywaniem badań naukowych lub celami edukacyjnymi, kulturowymi, turystycznymi, rekreacyjnymi lub sportowymi lub celami kultu religijnego.

Nie wskazano wymagań ochrony przyrody koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planu ogólnego gminy Włocławek, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. Brak wskazań wymagań ochrony przyrody wynika z braku zagrożeń, którym można by przeciwdziałać poprzez ww. wskazania.

Projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kulin” został zaopiniowany pozytywnie przez Radę Miasta Włocławek uchwałą nr LXXIV/50/2024, z dnia 23 kwietnia 2024 r. i pozytywnie przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy uchwałą nr 17/2024, z dnia 26 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) projekt zarządzenia został pozytywnie uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: WRS.II.710.15.2024, z dnia 1 sierpnia 2024 r.

Zgodnie z art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody niniejszy plan ochrony dla rezerwatu nie zawiera zakresu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039, ponieważ dla tego obszaru Natura 2000 ustanowiono plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 maja 2020 r.

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Włocławska Dolina Wisły PLH040039 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. poz. 2698), którego zakres obejmuje obszar rezerwatu przyrody „Kulin”.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Marek Machnikowski
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Regionalny Konserwator
Przyrody w Bydgoszczy